

Spis treści

DZIAŁ I

1. Postanowienia ogólne	1
2. Definicje	2
3. Umowa ubezpieczenia	5
4. Początek i koniec odpowiedzialności	6
5. Suma ubezpieczenia	6
6. Składka ubezpieczeniowa	7
7. Obowiązki ogólne	7
8. Wyłączenia ogólne	8
9. Wypłata odszkodowania	9
10. Roszczenia regresowe	9

DZIAŁ II

Wymogi zabezpieczenia mienia	9
------------------------------------	---

DZIAŁ III

1. Ubezpieczenie budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli oraz garażu wolnostojącego	10
2. Ubezpieczenie stałych elementów wewnątrz	13
3. Ubezpieczenie ruchomości domowych	14
4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	16
5. Ubezpieczenie assistance	18
6. Ubezpieczenie nagrobków	19
7. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków	20

DZIAŁ IV

Postanowienia końcowe	23
-----------------------------	----

Klauzula nr 1	24
---------------------	----

Klauzula nr 2	25
---------------------	----

DZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia ALFA, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy Polskim Towarzystwem Ubezpieczeń S.A., zwanym dalej PTU S.A., a osobami fizycznymi zamieszkującymi we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu i użytkującymi określone w § 3 ust. 1 pkt 1)-2) mienie na podstawie aktu własności lub innego tytułu prawnego, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na wniosek Ubezpieczającego ochrona ubezpieczeniowa mienia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1), 2) niniejszych OWU, oraz odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym (§ 3 ust. 1 pkt 7) niniejszych OWU) może dotyczyć drugiego mieszkania, jeżeli Ubezpieczający jest jego właścicielem i w którym nie zamieszkuje, lub garażu wolnostojącego (§ 3 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU) stanowiącego własność Ubezpieczającego, który nie jest przez niego użytkowany.
3. Mienie, odpowiedzialność cywilna z tytułu prowadzonej działalności i posiadanego mienia, usługi assistance oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie są objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych OWU, ale mogą zostać objęte odrębną umową ubezpieczenia na bazie innych ogólnych warunków ubezpieczenia skierowanych do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
4. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
5. O ile strony nie postanowią inaczej, osoba na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia (Ubezpieczony) musi być wskazana imiennie w dokumencie ubezpieczenia (polisie).
6. Na pisemne żądanie Ubezpieczonego, PTU S.A. w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania, udzieli mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
7. W razie zawarcia przez PTU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
8. Za porozumieniem stron, do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszystkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych

w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie załącznika lub aneksu do polisy.

9. Umowa ubezpieczenia zawierana na podstawie niniejszych OWU obejmuje ochroną ubezpieczeniową zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem § 58 ust. 5 niniejszych OWU.

§ 2

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2-4, ochrona ubezpieczeniowa może dotyczyć:
 - 1) budynku mieszkalnego – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - 2) mieszkania – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - 3) garażu wolnostojącego – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - 4) budowli – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - 5) stałych elementów wnętrza – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia od dewastacji, od kradzieży z włamaniem i rabunku,
 - 6) ruchomości domowych – w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia od dewastacji, od kradzieży z włamaniem i rabunku,
 - 7) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
 - 8) usług assistence w przypadku ubezpieczenia stałych elementów wnętrza łącznie w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia od dewastacji, od kradzieży z włamaniem i rabunku,
 - 9) nagrobka w zakresie ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz dewastacji,
 - 10) następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia obejmującej ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) garaż wolnostojący oraz stałe elementy wnętrza garażu wolnostojącego – możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub mieszkania, w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1), 2),
 - 2) budowlę oraz stałe elementy wnętrza budowli – możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego, w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1),
 - 3) odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym lub następstwa nieszczęśliwych wypadków – możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego, mieszkania lub ruchomości domowych w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1), 2), 6),
 - 4) nagrobek – możliwe jest pod warunkiem łącznego ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub mieszkania oraz stałych elementów wnętrza, ruchomości domowych, a także odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1)

lub 2) oraz 5), 6) i 7).

3. Włączenie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej:
 - 1) pomieszczeń przynależnych oraz garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego – możliwe jest jedynie pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub mieszkania w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1), 2),
 - 2) usług assistence – możliwe jest jedynie pod warunkiem ubezpieczenia stałych elementów wnętrza w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5).
4. Zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 niniejszych OWU, możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia pierwszego mieszkania lub budynku mieszkalnego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1), 2).

Definicje

§ 4

Pojęcia użyte w niniejszych OWU oznaczają:

- 1) **Ubezpieczający** – osoba, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszych OWU, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki lub osoba, o której mowa w § 1 ust. 4 niniejszych OWU,
- 2) **budynek mieszkalny** – dom jednorodzinny, samodzielna część domu bliźniaczego lub szeregowego wraz z fundamentami, dachami, ścianami, ścianami działowymi, parapetami zewnętrznymi i wewnętrznymi, tynkami wewnętrznymi, elewacjami, izolacjami cieplnymi, przeciwwodnymi i dźwiękochłonnymi, schodami, instalacją odgromową, rynnami, instalacją podtynkową i instalacjami wmurowanymi w sufity, w ściany i podłogi (np. elektryczną, gazową, grzewczą, wodno-kanalizacyjną) oraz innymi instalacjami i urządzeniami umożliwiającymi użytkowanie budynku mieszkalnego, wraz z garażem stanowiącym część budynku mieszkalnego oraz pomieszczeniami przynależnymi, zgodnie z ich przeznaczeniem, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza, zdefiniowanych w pkt 8),
- 3) **mieszkanie** – trwale wyodrębnione w budynku wielomieszkaniowym pomieszczenie lub pomieszczenia z instalacjami, stanowiące całość techniczną, które służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, posiadające odrębne wejście z klatki schodowej lub z zewnątrz budynku wielomieszkaniowego wraz z garażem stanowiącym część budynku wielomieszkaniowego oraz pomieszczeniami przynależnymi, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza, zdefiniowanych w pkt 8),
- 4) **garaż stanowiący część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego** – trwale wydzielone pomieszczenie znajdujące się pod/w lub przylegające do budynku mieszkalnego lub do budynku wielomieszkaniowego, w którym znajduje się ubezpieczone mieszkanie, i przeznaczone do przechowywania pojazdów samochodowych oraz pojazdów jednośladowych, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza, zdefiniowanych w pkt 8),
- 5) **pomieszczenia przynależne** – trwale wydzielone pomieszczenia przynależące do budynku mieszkalnego lub do mieszkania, jako jego części składowe, znajdujące się w obrębie tego samego budynku mieszkalnego lub budynku wielomieszkaniowego, np.: piwnica, schowek itp., wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza, zdefiniowanych w pkt 8),

- 6) **garaż wolnostojący** – trwale związany z gruntem obiekt budowlany, wraz z instalacjami, stanowiący całość techniczną, położony na terenie posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny, lub na terenie miejscowości, w której znajduje się ubezpieczone mieszkanie, i przeznaczony do przechowywania pojazdów samochodowych oraz pojazdów jednośladowych, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza, zdefiniowanych w pkt 8),
- 7) **budowla** – budynki gospodarcze wskazane w umowie ubezpieczenia, znajdujące się na terenie posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny, wraz z wyposażeniem technicznym umożliwiającym użytkowanie budowli zgodnie z jej przeznaczeniem, z wyłączeniem stałych elementów wnętrza (zdefiniowanych w pkt 8)), a także budowle małej architektury, np.: ogrodzenie, brama oraz furka (wraz z automatycznymi i półautomatycznymi mechanizmami otwierania bramy i furki), studnia, chodniki, śmietnik itp.,
- 8) **stałe elementy wnętrza** – elementy zamontowane lub wbudowane w sposób trwały, w szczególności okna oraz drzwi zewnętrzne i wewnętrzne wraz z oszkleniem i zamknięciami oraz zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi, antresole, piece, kominki, wyposażenie sieci wodno-kanalizacyjnej (np.: umywalki, zlewy, krany, wanny, brodziki, kabiny prysznicowe, miski ustępowe wraz z urządzeniami splukującymi, bidety, itp.), elektrycznej i grzewczej (np.: piece, pogrzewacze, kuchnie elektryczne, itp.), gazowej (np.: kuchnie i grzejniki gazowe, itp.), wentylacyjnej, alarmowej, wewnętrzne powłoki malarskie, okleiny i wykładziny sufitów, ścian, podłóg, wewnętrzne i zewnętrzne kraty, żaluzje, rolety, boazeria, itp.,
- 9) **ruchomości domowe**:
 - a) urządzenia i przedmioty codziennego użytku oraz odzież i przedmioty osobistego użytku, zmechanizowany sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, fotograficzny, komputerowy oraz pozostały sprzęt elektroniczny, narzędzia elektromechaniczne, instrumenty muzyczne, sprzęt turystyczny i sportowy, wózki dziecięce i inwalidzkie, sprzęt rehabilitacyjny, wartości pieniężne, biżuteria, kosztowności, wyroby z metali szlachetnych, półszlachetnych i pereł, stanowiące własność Ubezpieczającego oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub będące w ich posiadaniu na podstawie umowy kredytowej,
 - b) sprzęt audiowizualny, komputerowy oraz pozostały sprzęt elektroniczny, instrumenty muzyczne, sprzęt turystyczny i sportowy, wózki inwalidzkie, sprzęt rehabilitacyjny, będący w posiadaniu Ubezpieczającego oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli został wypożyczony przez organizację sportową, społeczną lub inną instytucję odpłatnie i w sposób udokumentowany,
- 10) **nagrobek** – miejsce pochowania zwłok lub prochów zmarłego – w formie płyty, pomnika, budowli,
- 11) **prace budowlane** – prowadzenie robót budowlanych polegających na przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie budynku mieszkalnego lub stałych elementów wnętrza, wymagających pozwolenia na budowę w rozumieniu prawa budowlanego,
- 12) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system, w którym suma ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia ustalana jest według całkowitej wartości w okresie ubezpieczenia,
- 13) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia,
- 14) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka),
- 15) **wartość odtworzeniowa (nowa) budynku mieszkalnego, garażu wolnostojącego, budowli, stałych elementów wnętrza, nagrobka** – wartość odpowiadająca kosztom budowy (odtworzenia) przedmiotu ubezpieczenia w tym samym miejscu, z uwzględnieniem tych samych wymiarów, konstrukcji, materiałów i standardu wykończenia,
- 16) **wartość rzeczywista budynku mieszkalnego, garażu wolnostojącego, budowli, stałych elementów wnętrza, nagrobka** – wartość odtworzeniowa (nowa), o której mowa w pkt 15), po potrąceniu stopnia zużycia,
- 17) **wartość kosztorysowa** – wartość odpowiadająca wartości robót budowlanych wykonanych oraz zaplanowanych do końca okresu ubezpieczenia, wraz z materiałami budowlanymi,
- 18) **mienie istniejące** – istniejący budynek mieszkalny wraz ze stałymi elementami wnętrza i ruchomościami domowymi, objęte ochroną ubezpieczeniową na mocy niniejszych OWU, przed rozpoczęciem prac budowlanych,
- 19) **wartość rynkowa mieszkania** – wartość odpowiadająca średniej cenie zakupu, ustalonej wg rzeczywistych cen transakcyjnych, występujących na terenie, na którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia,
- 20) **wartość rzeczywista ruchomości domowych** – wartość odpowiadająca cenie zakupu przedmiotu ubezpieczenia o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, gatunku i rodzaju, po potrąceniu stopnia zużycia, z zastrzeżeniem § 53 ust. 2, 3 i 4 niniejszych OWU,
- 21) **niedoubezpieczenie mienia** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia dotkniętego szkodą jest w dniu szkody niższa od faktycznej wartości tego przedmiotu, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 22) **nadubezpieczenie mienia** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia dotkniętego szkodą jest w dniu szkody wyższa od faktycznej wartości tego przedmiotu, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 23) **zasada proporcji** – w przypadku stwierdzenia w dniu szkody niedoubezpieczenia, odszkodowanie ustala się w takiej proporcji, w jakiej przyjęta w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia dotkniętego szkodą pozostaje do faktycznej jego wartości, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 32 niniejszych OWU,
- 24) **franszyza redukcyjna** – wartość określona kwotowo, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie, za szkodę w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie,
- 25) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 26) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot,
- 27) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, płynów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w od-

niesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,

- 28) **upadek pojazdu powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
- 29) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, który wyrządził masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW) – w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru,
- 30) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
- 31) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowane działalnością ludzką,
- 32) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką,
- 33) **ławina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich lub falistych,
- 34) **uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego w przedmiot ubezpieczenia,
- 35) **huk ponaddzwiękowy** – bezpośrednia fala uderzeniowa wywołana przez samoloty odrzutowe podczas przekraczania bariery dźwięku,
- 36) **śnieg** – szkoda, która wskutek bezpośredniego działania ciężaru nagromadzonego śniegu, którego:
 - a) opad przekroczył 85% wartości charakterystycznej (normowej) obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się przedmiot ubezpieczenia, określonej według obowiązującej normy polskiej „Obciążenie śniegiem”; warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest, aby przynajmniej jedna stacja meteorologiczna IMiGW, zlokalizowana na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości charakterystycznej obciążenia śniegiem w promieniu 100 km od ubezpieczonego przedmiotu, zmierzyła ciężar pokrywy śnieżnej przekraczający 85% wartości charakterystycznej (normowej) właściwej dla miejsca lokalizacji przedmiotu ubezpieczenia,
 - b) ciężar spowodował zawalenie się mienia sąsiedniego na przedmiot ubezpieczenia,
- 37) **dym i sadza** – produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które nieprzewidzianie i nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych (eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających) lub wydobyły się poza miejscem ubezpieczenia w wyniku pożaru rozumianego zgodnie z pkt 25),
- 38) **zalanie** – szkoda powstała w przedmiocie ubezpieczenia wskutek:
 - a) nie zamierzonego i nie kontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej, na skutek awarii,
 - b) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
 - c) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w ppkt a),
 - d) wydostania się wody z urządzeń domowych, takich jak pralki, wirówki lub zmywarki, na skutek ich awarii,
 - e) samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy lub modernizacji instalacji lub budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego,
 - f) działania wody pochodzącej z opadów atmosferycznych w postaci deszczu lub topniejącego śniegu bądź gradu, który nie ma charakteru powodzi,
 - g) zalania wodą lub innym płynem przez osoby trzecie,
 - h) deszczu nawalnego, za który uważa się opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala się na podstawie danych pomiarowych IMiGW; w przypadku braku stacji pomiarowej IMiGW w najbliższym sąsiedztwie miejsca szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego,
- 39) **trzęsienie ziemi** – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich seria) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
- 40) **powódź** – zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
- 41) **przepięcie** – pośrednie skutki wyładowania elektryczności atmosferycznej powodujące przepływ przez przedmiot ubezpieczenia prądu o napięciu wyższym niż określona dla tego przedmiotu wartość szczytowa najwyższego napięcia roboczego (użytkowego) i nie powodujące jednocześnie pożaru w tym przedmiocie,
- 42) **dewastacja** – zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek aktu wandalizmu dokonanego przez osobę trzecią,
- 43) **akt terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy,
- 44) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji,
- 45) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętego budynku mieszkalnego, mieszkania, pomieszczeń

- przynależnych, garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, garażu wolnostojącego lub budowli, zabezpieczonych zgodnie z § 23 niniejszych OWU, po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczeń i z pozostawieniem przez sprawcę śladów użycia narzędzi lub po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku włamania do innego pomieszczenia, zabezpieczonego zgodnie z § 23 niniejszych OWU, lub w wyniku rabunku,
- 46) **rabunek** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia przez sprawcę, który w celu jego przywłaszczenia zastosował wobec Ubezpieczającego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo doprowadził Ubezpieczającego lub te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- 47) **CENTRUM ASSISTANCE** – podmiot wskazany przez PTU S.A., któremu Ubezpieczający jest obowiązany zgłosić zdarzenia, o których mowa w § 4 pkt 38) ppkt a) i b) oraz pkt 45) i 46) niniejszych OWU, objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia

§ 5

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, stanowiącego integralną część umowy ubezpieczenia. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
 - imię, nazwisko, PESEL, adres stałego zamieszkania Ubezpieczającego, a także te dane w odniesieniu do osoby trzeciej, o ile umowa ubezpieczenia ma być zawarta na rzecz osoby trzeciej,
 - przedmiot i zakres ubezpieczenia / wariant ubezpieczenia,
 - miejsce ubezpieczenia,
 - okres ubezpieczenia,
 - wnioskowane sumy ubezpieczenia (dla każdego przedmiotu ubezpieczenia ustala się oddzielną sumę ubezpieczenia) z podaniem wartości stanowiących podstawę ich ustalenia,
 - wnioskowaną wysokość sumy gwarancyjnej, w przypadku złożenia wniosku o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
 - dotychczasowy przebieg ubezpieczeń za ostatnie 3 lata (liczba, przyczyny i wielkość szkód, z podziałem na poszczególne lata, nazwa zakładu ubezpieczeń),
 - dane dotyczące systemu zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych,
 - propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień niniejszych OWU, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia w drodze rokowań.
- Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PTU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy.
- Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

- W razie zawarcia przez PTU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem § 5 ust. 2, 3 lub § 15 pkt 1) niniejszych OWU nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w § 5 ust. 2, 3 lub § 15 pkt 1) niniejszych OWU.
- W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia nagrobka Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć aktualne zdjęcie przedmiotu ubezpieczenia.
- PTU S.A. może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od otrzymania wszystkich informacji podanych we wniosku o ubezpieczenie oraz od dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zwróci się do Ubezpieczającego.
- Przed zawarciem umowy ubezpieczenia PTU S.A. doręcza Ubezpieczającemu tekst niniejszych OWU.

§ 6

- Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.
- PTU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia (polisą).
- Jeżeli dokument ubezpieczenia (polisa) doręczany Ubezpieczającemu w odpowiedzi na złożoną przez niego ofertę zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść od treści złożonej oferty, PTU S.A. zwróci Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie i wyznaczy 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu.
- W razie niewykonania tego obowiązku, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W przypadku braku sprzeciwu, umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia (polisy), następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

§ 7

- Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim PTU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
- Jeżeli PTU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PTU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadała nie zapłacona składka.
- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie

14 dni od daty otrzymania żądania wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

4. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia na podstawie zgodnego oświadczenia zbywcy i nabywcy, pod warunkiem uzyskania zgody PTU S.A.
5. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, na nabywcę przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy.
6. Zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłacenie składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
7. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
8. Zasad określonych w ust. 4, 5, 6 i 7 nie stosuje się przy przeniesieniu wierzycelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie zdarzenia.
9. Dopuszcza się rozwiązanie umowy ubezpieczenia za porozumieniem stron przed końcem okresu ubezpieczenia, w szczególności jeżeli ma to na celu zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia w oparciu o niniejsze OWU oraz innych rodzajów ubezpieczeń z PTU S.A. na ten sam okres ubezpieczenia (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).
10. Ubezpieczający jest obowiązany bez wezwania poinformować PTU S.A. o zawarciu z innym Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia dotyczącej tego samego przedmiotu w tym samym czasie i od tego samego ryzyka.

§ 8

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia na jaki została zawarta,
 - 2) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia,
 - 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
 - 4) z upływem okresu jej wypowiedzenia,
 - 5) z dniem określonym w porozumieniu stron, o którym mowa w § 7 ust. 9 niniejszych OWU,
 - 6) w razie ustania odpowiedzialności PTU S.A.
2. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być wypowiedziana przez PTU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wskazanych w ustawie, a także w razie:
 - 1) popełnienia przez Ubezpieczającego przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia,
 - 2) nie wyrażenia przez Ubezpieczającego zgody na dokonanie lustracji w miejscu ubezpieczenia lub utrudniania dokonania tej lustracji,
 - 3) istotnej zmiany przedmiotu działalności w czasie trwania umowy ubezpieczenia,
 - 4) zajścia okoliczności, dla których umowa ubezpieczenia przewiduje taki skutek.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 9

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności PTU S.A. po upływie 7 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie.
4. Odpowiedzialność PTU S.A. kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.
5. Jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta w oparciu o niniejsze OWU wchodzi w skład oferowanego przez PTU S.A. pakietu ubezpieczeniowego, odpowiedzialność rozpoczyna się w terminie wskazanym w polisie dotyczącej tego pakietu.

Suma ubezpieczenia

§ 10

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Do umowy ubezpieczenia wprowadza się postanowienia dotyczące ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. za jedną szkodę (limit odpowiedzialności).
3. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania – zgodnie z zasadą wyczerpania sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą PTU SA i za zapłatą uzupełniającej lub dodatkowej składki, suma ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia może być odpowiednio przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona. Przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. od dnia następnego po zapłaceniu uzupełniającej lub dodatkowej składki.
5. Przy ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, z zachowaniem postanowień niniejszych OWU, sumę ubezpieczenia zastępuje się sumą gwarancyjną.
6. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia.
7. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PTU S.A., zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
8. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym Ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym PTU S.A. zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

Składka ubezpieczeniowa

§ 11

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PTU S.A.
2. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie i na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Termin zapłaty składki określa się w dokumencie ubezpieczenia (polisie).
3. Składka może być rozłożona maksymalnie na 4 raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat składki oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej niż wynikająca z umowy ubezpieczenia.
4. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
5. W przypadku, gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłacenia składki lub raty składki uważa się datę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek PTU S.A., pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku, za dzień zapłacenia składki lub raty składki uważa się datę, kiedy składka lub jej rata znalazła się na rachunku PTU S.A. w taki sposób, że PTU S.A. mogło nią dysponować.
6. Składkę uzupełniającą i dodatkową, o której mowa w § 10 ust. 4 niniejszych OWU, oblicza się za każdy dzień udzielonej przez PTU S.A. ochrony ubezpieczeniowej, zgodnie z ust. 2.
 - 3) do wykrywania i alarmowania o pożarze,
 - 3) jednorazowej zapłaty składki,
 - 4) bezszkodowych przebiegów ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia,
 - 5) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych niż określone w niniejszych OWU, ograniczających odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A.,
 - 6) prowadzenia jednoosobowego gospodarstwa domowego w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
 - 7) ubezpieczenia co najmniej 4 osób w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 8) łącznego ubezpieczenia co najmniej 4 przedmiotów ubezpieczenia wymienionych w § 3 ust. 1 niniejszych OWU (nie zalicza się usług assistance),
 - 9) indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

§ 12

1. Wysokość składki za ubezpieczenie uzależniona jest od:
 - 1) sumy ubezpieczenia,
 - 2) stawki taryfowej,
 - 3) zastosowanych zniżek i zwwyżek składki.
2. Wysokość składki za 12-miesięczny okres ubezpieczenia oblicza się, mnożąc sumę ubezpieczenia przez stawkę taryfową wyrażoną w procentach (%), uwzględniając przewidziane zniżki i zwwyżki, z zastrzeżeniem ust. 3 i 5.
3. Przy objęciu ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) następstw nieszczęśliwych wypadków określonych w § 3 ust. 1 pkt 10) niniejszych OWU, stawkę zastąpiono z góry ustaloną składką uzależnioną od wariantu ubezpieczenia,
 - 2) kosztów ochrony prawnej, zgodnie z Klauzulą nr 2 do OWU, stawkę zastąpiono z góry ustaloną składką.
4. Składka z umowy ubezpieczenia nie może być niższa niż 50 zł (składka minimalna). Składkę zaokrągla się do pełnych złotych.
5. W przypadku umów ubezpieczenia zawieranych w drodze rokowań, o wysokości składki ubezpieczeniowej decyduje Centrala PTU S.A.
 - 2) PTU S.A. może stosować zwwyżkę składki, w szczególności z tytułu:
 - 1) ubezpieczenia stałych elementów wewnątrz oraz ruchomości domowych w zakresie ubezpieczenia od dewastacji, kradzieży z włamaniem i rabunku w mieszkaniu znajdującym się na parterze budynku wielomieszkanowego,
 - 2) rozszerzenia zakresu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym o szkody zalaniowe, zgodnie z § 58 ust. 3 niniejszych OWU,
 - 3) rozszerzenia zakresu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym o szkody powstałe na terytorium Europy, zgodnie z § 58 ust. 5 niniejszych OWU,
 - 4) zniesienia franszyzy redukcyjnej,
 - 5) rozłożenia zapłaty składki na więcej niż 2 raty,
 - 6) szkodowych przebiegów ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia,
 - 7) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych niż określone w niniejszych OWU, rozszerzających odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A.,
 - 8) indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

§ 14

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres, w którym PTU S.A. ponosiło odpowiedzialność ubezpieczeniową.
2. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. PTU S.A. dokonuje zwrotu składki na pisemny wniosek Ubezpieczającego.

Obowiązki ogólne

§ 15

- Ubezpieczający obowiązany jest do:
- 1) zgłaszania PTU S.A. wszelkich zmian okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości,

- 2) przestrzegania wydanych przez PTU S.A. zaleceń oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do którego usunięcia pisemnie zobowiązało go PTU S.A. (zalecenia); za szczególne zagrożenia uważa się takie, które spowodowało szkodę w terminie wcześniejszym,
- 3) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, a także dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, jak również zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń,
- 4) konserwowania i dbania o przewody i urządzenia doprowadzające i odprowadzające wodę, parę wodną lub inne ciecze oraz zastosowania w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń narażonych na jego działanie, o ile należało to do obowiązków Ubezpieczającego, w ubezpieczeniu obejmującym swym zakresem szkody polegające na zalaniu.

§ 16

1. W razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A., Ubezpieczający obowiązany jest do:
 - 1) natychmiastowego powiadomienia Straży Pożarnej, Policji i Pogotowia Ratunkowego, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych jednostek w miejscu jej powstania (np. w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa),
 - 2) powiadomienia administratora zarządzającego obiektem o powstaniu szkody, nie później niż następnego dnia roboczego od jej powstania lub uzyskania o niej informacji, w celu spisania protokołu określającego okoliczności i rozmiar szkody,
 - 3) niezwłocznego powiadomienia PTU S.A. o powstaniu szkody,
 - 4) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 5) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi PTU S.A. w celu przeprowadzenia oględzin, chyba, że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody; postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli PTU S.A. nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia do PTU S.A.,
 - 6) zezwolenia PTU S.A. na dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru oraz udzielenia w tym celu pomocy i wiarygodnych wyjaśnień, a także okazania i przekazania dowodów i dokumentów odpowiednich do stanu rzeczy,
 - 7) przygotowania na własny koszt zestawienia poniesionych strat i przekazania go do PTU S.A.
2. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w § 16 ust. 1 pkt 4) i w § 16 ust. 2, PTU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. PTU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczającemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
5. Jeżeli przeciwko sprawcy szkody wszczęte zostało postępowanie karne, cywilne lub dyscyplinarne, Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić PTU S.A. niezwłocznie po uzyskaniu o tym wiadomości.
6. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć do PTU S.A. postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego w terminie umożliwiającym PTU S.A. zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnego dalszego postępowania, a w szczególności wniesienia środka odwoławczego.
7. Jeżeli zdarzenie w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte zakresem ubezpieczenia również na podstawie umowy zawartej z innym niż PTU S.A. zakładem ubezpieczeń, Ubezpieczający obowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz zawiadomienia PTU S.A. o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).
8. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w § 5 ust. 2, § 5 ust. 3, 4, 5, § 15 pkt 1) i § 16 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
9. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, postanowienia § 16 ust. 1 pkt 4), § 16 ust. 2, § 16 ust. 3, 4, § 18 ust. 1 pkt 1), dotyczące Ubezpieczającego stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

§ 17

1. Niedopełnienie przez Ubezpieczającego obowiązku zapisanego w § 16 ust. 1 pkt 1) niniejszych OWU traktowane jest jako rażące niedbalstwo i skutkuje odmową przyznania odszkodowania.
2. PTU S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa naruszył obowiązki określone w § 7 ust. 10, § 16 ust. 1 pkt 3), § 16 ust. 8-9, co przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

Wyłączenia ogólne

§ 18

1. PTU S.A. nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego lub osoby, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) powstałe w wyniku szkód, za które odpowiedzialność regulowana jest przepisami prawa górniczego i geologicznego,
 - 3) powstałe w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, strajkami, lokautami, sabotażem,

- 4) powstałe w związku z aktem terroru, chyba że na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu podwyższonej składki rozszerzono w tym zakresie odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A.,
 - 5) powstałe w mieniu zatrzymanym, skonfiskowanym, zajęтым lub zarekwirowanym przez odpowiednie władze lub organy państwa,
 - 6) spowodowane działaniem energii jądrowej oraz powstałe w wyniku skażenia jądrowego lub radioaktywnego, biologicznego, chemicznego bądź napromieniowania,
 - 7) nie przekraczające 100 zł (nie dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków).
2. Przy ustaleniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
 - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

Wypłata odszkodowania

§ 19

1. PTU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody.
2. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie/świadczenie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnego postępowania prowadzącego do ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania/świadczenia, zawartej z Uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądownego.
3. PTU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
4. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia PTU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w § 19 ust. 3 niniejszych OWU.
5. Jeżeli odszkodowanie/świadczenie nie przysługuje lub przyznano je w niższej wysokości niż wniesione roszczenia, PTU S.A. informuje o tym na piśmie Uprawnionego oraz Ubezpieczającego, wskazując okoliczności i podstawę prawną, i poucza o możliwości odwołania się lub o dochodzeniu roszczeń na drodze postępowania sądowego, zgodnie z § 88 ust. 2-6 niniejszych OWU.
6. Suma pieniężna wypłacona z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.
7. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do

łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

8. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 7 uzgodniono, że suma wypłacona z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
9. Postanowienia ust. 6-8 nie mają zastosowania w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków.

§ 20

1. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający, Poszkodowany lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia może złożyć w każdej jednostce terenowej PTU S.A.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, PTU S.A. informuje o tym Ubezpieczającego lub osobę, na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia (zgodnie z § 1 ust. 4 niniejszych OWU), jeżeli nie są one osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania/świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem - pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. lub wysokości odszkodowania/świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Roszczenia regresowe

§ 21

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez PTU S.A. roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PTU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli PTU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PTU S.A.
3. Nie przechodzą na PTU S.A. roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

DZIAŁ II

Wymogi zabezpieczenia mienia

§ 22

Postanowienia § 23 niniejszych OWU, stosuje się do ubezpieczeń, w których przedmiot ubezpieczenia został ubezpieczony od kradzieży z włamaniem i rabunku.

§ 23

1. Przedmiot ubezpieczenia powinien znajdować się w budynku mieszkalnym, mieszkaniu, pomieszczeniach przy-

- należnych, budowli, garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego lub garażu wolnostojącym należycie zabezpieczonym. Ściany, sufity, podłogi i dachy nie mogą posiadać niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do ubezpieczonego budynku mieszkalnego lub mieszkania bez włamania.
2. Wszystkie drzwi prowadzące do budynku mieszkalnego lub mieszkania, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny posiadać konstrukcję drzwi zewnętrznych oraz być wykonane z materiałów odpornych na włamanie i spełniać następujące wymogi:
 - 1) zabezpieczenie drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny, okuć i zamków winny być odpowiednie dla drzwi zewnętrznych i stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania i wyważenia; w przypadku drzwi antywłamaniowych posiadających stosowny atest potwierdzający podwyższoną odporność na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję (dotyczy to również zamków i wkładek do zamków w tych drzwiach), uważa się, iż są one wystarczającym zabezpieczeniem, niezależnie od postanowień pkt 2)-5),
 - 2) drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe); dopuszcza się zabezpieczenie budynku mieszkalnego lub mieszkania drzwiami wyposażonymi w jeden zamek posiadający stosowny atest potwierdzający podwyższoną odporność na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję, o ile suma ubezpieczenia ruchomości domowych nie przekroczy 30 000 zł, z zastrzeżeniem pkt 6),
 - 3) w przypadku, gdy suma ubezpieczenia ruchomości domowych przekroczy 30 000 zł, drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej dwa zamki, w tym jeden posiadający stosowny atest potwierdzający podwyższoną odporność na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję, z zastrzeżeniem pkt 6),
 - 4) drzwi oszklone zewnętrzne nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuw, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie,
 - 5) drzwi dwuskrzydłowe zewnętrzne powinny posiadać wewnętrzne rygle (górny i dolny) unieruchamiające jedno ze skrzydeł,
 - 6) niezależnie od sumy ubezpieczenia ruchomości domowych za wystarczające zabezpieczenie uznaje się mechaniczno-elektryczny (elektroniczny) system zamykania drzwi garażowych, jak również jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy).
 3. Wszystkie drzwi prowadzące do pomieszczeń przynależnych, budowli, garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego oraz garażu wolnostojącego, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny posiadać konstrukcję drzwi zewnętrznych oraz być wykonane z materiałów odpornych na włamanie i, z zastrzeżeniem ust. 6, spełniać następujące wymogi:
 - 1) zabezpieczenia drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny, okuć i zamków winny być odpowiednie dla drzwi zewnętrznych i stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania i wyważenia,
 - 2) drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub jedną kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową) i spełniać wymogi określone w ust. 2 pkt 4)-5); za wystarczające zabezpieczenie uznaje się również system zamykania drzwi, o którym mowa w ust. 2 pkt 6).
 4. Wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynku mieszkalnym, mieszkaniu, pomieszczeniach przynależnych, budowli, garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego oraz garażu wolnostojącym, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny być w należytych stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania i wyważenia.
 5. Jeżeli sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrznych zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych nie są wmurowane w ściany, winny być przytwierdzone od wewnątrz do muru budynku mieszkalnego, mieszkania, pomieszczeń przynależnych, budowli, garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego oraz garażu wolnostojącego – w taki sposób, aby nie można ich było zdemonstrować od zewnątrz.
 6. Jeżeli w budynku mieszkalnym lub mieszkaniu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, znajduje się przejście do pomieszczeń przynależnych lub garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, to drzwi zewnętrzne w pomieszczeniach przynależnych oraz w garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, powinny być zabezpieczone zgodnie z ust. 2.
 7. Jeżeli pomieszczenia w budynku mieszkalnym lub mieszkaniu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, są połączone z innym budynkiem mieszkalnym, mieszkaniem lub pomieszczeniem, użytkowanym przez osobę trzecią, drzwiami, oknem lub innymi otworami, to otwory te powinny być zabezpieczone w sposób określony w ust. 1, 2, 4 i 5, lub zamurwane co najmniej na grubość jednej cegły.
 8. Klucze zapasowe i oryginalne do budynku mieszkalnego, mieszkania, pomieszczeń przynależnych, budowli, garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego oraz garażu wolnostojącego powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych), Ubezpieczający obowiązany jest natychmiast wymienić zamki (kłódki) na własny koszt.

DZIAŁ III

(1) Ubezpieczenie budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli oraz garażu wolnostojącego

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 24

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być:
 - 1) budynek mieszkalny, zdefiniowany w § 4 pkt 2) niniejszych OWU,

- 2) mieszkanie, zdefiniowane w § 4 pkt 3) niniejszych OWU,
 - 3) garaż wolnostojący, zdefiniowany w § 4 pkt 6) niniejszych OWU,
 - 4) budowla, zdefiniowana w § 4 pkt 7) niniejszych OWU.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Centrali PTU S.A. i za opłatą podwyższonej składki, ochroną ubezpieczeniową może być objęty także budynek mieszkalny jako mienie istniejące, zdefiniowane w § 4 pkt 18) niniejszych OWU, w którym w czasie trwania umowy ubezpieczenia będą prowadzone prace budowlane, o których mowa w § 4 pkt 11) niniejszych OWU.
 3. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia

§ 25

1. W zakresie podstawowym PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, zdefiniowanych w § 4 pkt 25)-42) niniejszych OWU, tj.: pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, gradu, zapadania i osuwania się ziemi, lawiny, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, śniegu, dymu i sadzy, zalania, trzęsienia ziemi, powodzi, przepięcia i dewastacji. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą podwyższonej składki PTU S.A. może również ponosić odpowiedzialność za szkody spowodowane przez pożar, wybuch, upadek pojazdu powietrznego lub uderzenie pojazdu, które powstały w następstwie aktu terroru, zdefiniowanego w § 4 pkt 43) niniejszych OWU.
2. W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z § 24 ust. 2 niniejszych OWU, ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie istniejące, zdefiniowane w § 4 pkt 18) niniejszych OWU oraz prace budowlane, zdefiniowane w § 4 pkt 11) niniejszych OWU. Prace budowlane mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową jedynie w takim zakresie, w jakim było ubezpieczone mienie istniejące przed rozpoczęciem tych prac.
3. W szkodach w przedmiocie ubezpieczenia spowodowanych przepięciem i dewastacją odpowiedzialność PTU S.A. ograniczona jest do wysokości limitów określonych w § 28 niniejszych OWU.

§ 26

W granicach sumy ubezpieczenia oraz z zastrzeżeniem limitów, o których mowa w § 28 niniejszych OWU, PTU S.A. ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 31 ust. 2 pkt 3) niniejszych OWU.

Suma i system ubezpieczenia

§ 27

1. Sumę ubezpieczenia dla budynku mieszkalnego lub mieszkania, Ubezpieczający ustala w jednej łącznej wysokości wraz z wartością garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkalniowego oraz pomieszczeniami przynależnymi; w przypadku posiadania garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkalniowego lub pomieszczeń przynależnych, określonych w § 4 pkt 4)-5), suma ubezpieczenia powinna odpowiadać łącznej wartości budynku mieszkalnego lub mieszkania wraz z tym garażem i tymi pomieszczeniami.
2. Sumę ubezpieczenia dla budynku mieszkalnego, budowli i garażu wolnostojącego ustala Ubezpieczający na podstawie jednej z wybranych wartości, zdefiniowanych w § 4 pkt 15)-16) niniejszych OWU, tj.:
 - 1) odtworzeniowej (nowej),
 - 2) rzeczywistej.
3. Sumę ubezpieczenia dla mieszkania ustala Ubezpieczający, na podstawie wartości rynkowej, zdefiniowanej w § 4 pkt 19) niniejszych OWU.
4. Suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego w czasie prac budowlanych określana jest przez Ubezpieczającego i powinna odpowiadać łącznie: sumie ubezpieczenia budynku mieszkalnego (mienia istniejącego) oraz wartości prac budowlanych, określonych na podstawie wartości zdefiniowanej w § 4 pkt 17) niniejszych OWU.
5. Suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia ustalona jest odrębnie, w oparciu o system sum stałych.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 28

W granicy sumy ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę powstałą w przedmiocie ubezpieczenia na skutek:

- 1) przepięcia ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 5 000 zł,
- 2) dewastacji ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 3 000 zł.

§ 29

Uwzględniając wyłączenia odpowiedzialności określone w § 18 niniejszych OWU, PTU S.A. ponadto nie odpowiada za szkody:

- 1) powstałe w związku z katastrofą budowlaną w rozumieniu prawa budowlanego,
- 2) które powinny lub mogą być pokryte z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych,
- 3) w przedmiocie ubezpieczenia przeznaczonym do rozbioru oraz w znajdującym się w nim mieniu, a także w urządzeniach i instalacjach przeznaczonych do kasacji lub rozbioru,
- 4) w przedmiocie ubezpieczenia wzniesionym lub eksploatowanym bez wymaganych pozwoleń oraz w znajdującym się w nim mieniu,
- 5) powstałe w czasie i w związku z pracami budowlanymi, o których mowa w § 4 pkt 11) niniejszych OWU, chyba że rozszerzono odpowiedzialność zgodnie z § 24 ust. 2 niniejszych OWU,
- 6) w mieniu użytkowanym niezgodnie z wymogami producenta lub dostawcy, chyba że sposób użytkowania nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody,

- 7) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz drganiem lub wibracjami spowodowanymi przez działanie człowieka,
- 8) powstałe w wyniku opadów atmosferycznych, jeżeli budynek mieszkalny nie był zadaszony lub nie miał zamkniętych otworów okiennych i drzwiowych,
- 9) polegające na systematycznym zawilgoceniu przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, technologicznych lub centralnego ogrzewania, a także ciągłego i samoistnego przenikania wód gruntowych, zagrzybienia lub przemarzania ścian,
- 10) spowodowane przez grad, zalenie lub śnieg, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe obiektu budowlanego; powyższe wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy do obowiązków Ubezpieczającego nie należy dbanie o stan techniczny obiektów będących przedmiotem najmu, oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania do wynajmującego z żądaniem ich usunięcia,
- 11) powstałe wskutek przesiąkania wód gruntowych i opadowych, jeśli szkody te nie były bezpośrednim następstwem powodzi lub deszczu nawalnego,
- 12) powstałe wskutek systematycznego oddziaływania dymu, sadzy lub temperatury,
- 13) powstałe wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią, tj. na terenach między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wezbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 14) powstałe wskutek działania prądu elektrycznego, chyba że działanie tego prądu spowodowało równocześnie pożar lub szkoda jest wynikiem uderzenia pioruna bądź przepięcia,
- 15) powstałe po upływie 30 dni od chwili zaprzestania użytkowania budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli lub garażu wolnostojącego, chyba że PTU S.A. zostało o tym fakcie powiadomione na piśmie i pisemnie potwierdziło ochronę ubezpieczeniową lub ubezpieczenie zostało zawarte zgodnie z § 1 ust. 2 niniejszych OWU,
- 16) powstałe wskutek tąpnięcia oraz osiadania gruntu,
- 17) powstałe wskutek uderzenia pojazdu kierowanego przez Ubezpieczającego, osoby, za które ponosi on odpowiedzialność lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 18) polegające na pobrudzeniu, pomazaniu, zachlapaniu, pomalowaniu, itp. (np. „graffiti”).

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 30

1. Wysokość szkody w budynku mieszkalnym, budowli lub garażu wolnostojącym ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym wysokość szkody ustala się według kosztów odbudowy lub naprawy, w miejscu ubezpieczenia, uwzględniając rodzaj mienia, a także jego wymiary, konstrukcję i zastosowane materiały [na podstawie obowiązujących cen, w tym, w oparciu o Katalog Nakładów Rzeczowych (KNR)], z tym, że potrąca się stopień zużycia

technicznego, jeśli przedmiot ubezpieczenia został przyjęty do ubezpieczenia w wartości rzeczywistej.

2. Wysokość szkody w mieszkaniu ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym w przypadku:
 - 1) uszkodzenia, które umożliwiła przywrócenie stanu przed szkody (szkoda częściowa) – według kosztów odbudowy lub naprawy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, zgodnie z kalkulacją sporządzoną na podstawie Katalogu Nakładów Rzeczowych (KNR),
 - 2) zniszczenia lub uszkodzenia, które uniemożliwia dalsze użytkowanie (szkoda całkowita) – według wartości rynkowej, zdefiniowanej w § 4 pkt 19) niniejszych OWU.
3. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
4. Wysokość szkody ustala się w oparciu o roszczenia wniesione przez Ubezpieczającego.

§ 31

1. Nadubezpieczenie mienia nie powoduje odstąpienia od postanowień określających sposób ustalenia wysokości szkody, o którym mowa w § 30 niniejszych OWU.
2. W granicach sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 28 niniejszych OWU, a także z zastrzeżeniem postanowień §§ 32-35 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:
 - 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 30 niniejszych OWU,
 - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody objętej ubezpieczeniem.
3. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 2 pkt 2)-3), dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia, jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.

§ 32

Jeżeli w dniu szkody stwierdzono niedubezpieczenie mienia, to przy ustalaniu wysokości odszkodowania stosuje się zasadę proporcji. Zasady proporcji nie stosuje się, w wypadku, gdy wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia lub, gdy niedubezpieczenie nie przekracza 10%.

§ 33

W wypadku stwierdzenia, iż w czasie powstania szkody nie działał system zabezpieczenia mienia, za który udzielono zniżki składki, ustalone odszkodowanie zmniejsza się w takim procencie, o jaki udzielono zniżki składki.

§ 34

Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie w terminie wcześniejszym, to w przypadku ponownej szkody w tym samym mieniu, z kwoty ustalo-

nego odszkodowania potrąca się część lub całą kwotę uprzednio wypłaconego odszkodowania odpowiednio do stopnia pokrycia się tych szkód.

§ 35

Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 30-34 niniejszych OWU) pomniejsza się o kwotę 100 zł w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie.

(2) Ubezpieczenie stałych elementów wnętrza

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 36

- Przedmiotem ubezpieczenia mogą być stałe elementy wnętrza, zdefiniowane w § 4 pkt 8) niniejszych OWU, zamontowane lub wbudowane w sposób trwały w:
 - budynku mieszkalnym,
 - mieszkaniu,
 - garażu wolnostojącym,
 - budowli.
- Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia

§ 37

- W zakresie podstawowym PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, zdefiniowanych w § 4 pkt 25)-41) niniejszych OWU, tj.: pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, gradu, zapadania się i osuwania się ziemi, lawiny, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, śniegu, dymu i sadzy, zalania, trzęsienia ziemi, powodzi i przepięcia. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą podwyższonej składki PTU S.A. może również ponosić odpowiedzialność za szkody spowodowane przez pożar, wybuch, upadek pojazdu powietrznego lub uderzenie pojazdu, które powstały w następstwie aktu terroru, zdefiniowanego w § 4 pkt 43) niniejszych OWU.
- Na wniosek Ubezpieczającego i po zapłaceniu dodatkowej składki PTU S.A. może rozszerzyć odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem poniższych zdarzeń, zdefiniowanych w § 4 pkt 42), 45)-46) niniejszych OWU, tj.:
 - dewastacji,
 - kradzieży z włamaniem,
 - rabunku w miejscu ubezpieczenia.
- W szkodach w przedmiocie ubezpieczenia spowodowanych przepięciem i dewastacją odpowiedzialność PTU S.A. ograniczona jest do wysokości limitów określonych w § 40 niniejszych OWU.
- W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z § 24 ust. 2 niniejszych OWU, ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie istniejące, zdefiniowane w § 4 pkt 18) niniejszych OWU, oraz prace budowlane, zdefiniowane w § 4 pkt 11) niniejszych OWU. Prace budowlane mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową jedynie w takim zakresie,

w jakim było ubezpieczone mienie istniejące przed rozpoczęciem tych prac.

- W sytuacji, gdy przedmiot ubezpieczenia jest dodatkowo objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie dewastacji, kradzieży z włamaniem i rabunku, PTU S.A. ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową w granicach sumy ubezpieczenia, za szkody powstałe w przedmiotach stanowiących zabezpieczenia przeciwkradzieżowe (zamki, drzwi, okna, itd.).

§ 38

W granicach sum ubezpieczenia oraz z zastrzeżeniem limitów, o których mowa w § 40 niniejszych OWU, PTU S.A. ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 43 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU.

Suma i system ubezpieczenia

§ 39

- Sumę ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia ustala Ubezpieczający, na podstawie jednej wybranej wartości, zdefiniowanej w § 4 pkt 15)-16) niniejszych OWU, tj.:
 - odtworzeniowej (nowej),
 - rzeczywistej.
- Sumy ubezpieczenia dla zakresów ubezpieczenia, określonych w § 37 ust. 1 i 2 niniejszych OWU, ustala Ubezpieczający odrębnie.
- Sumy ubezpieczenia ustalane są w ramach systemu na pierwsze ryzyko.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 40

W granicy sumy ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę powstałą w przedmiocie ubezpieczenia na skutek:

- przepięcia ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 5 000 zł,
- dewastacji ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 3 000 zł.

§ 41

Uwzględniając wyłączenia odpowiedzialności określone w § 18 oraz § 29 niniejszych OWU, PTU S.A. ponadto nie odpowiada za szkody:

- powstałe w związku z przebudową, remontem, naprawą lub rozruchem instalacji użytkowych,
- jeżeli nie dochowano wymogów zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 23 niniejszych OWU na drodze wejścia i wyjścia sprawców włamania,
- spowodowane przepięciem, jeżeli urządzenia zasilane go prądem elektrycznym nie podłączono do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie, o ile producent (dostawca) wy-

maga lub zaleca podłączenia tego urządzenia do tego typu instalacji.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 42

1. Wysokość szkody w przedmiocie ubezpieczenia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym wysokość szkody ustala się według kosztów odbudowy lub naprawy w miejscu ubezpieczenia, uwzględniając rodzaj mienia, a także jego wymiary, konstrukcję i zastosowane materiały [na podstawie obowiązujących cen, w oparciu o Katalog Nakładów Rzeczowych (KNR)], z tym że potrąca się stopień zużycia technicznego, jeśli przedmiot ubezpieczenia został przyjęty do ubezpieczenia w wartości rzeczywistej.
2. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
3. Wysokość szkody ustala się w oparciu o roszczenia wniesione przez Ubezpieczającego.

§ 43

1. W granicach sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności, określonych w § 40 niniejszych OWU, a także z zastrzeżeniem postanowień §§ 44-46 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:
 - 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 42 niniejszych OWU,
 - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2)-3), dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia, jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.

§ 44

W wypadku stwierdzenia, iż w czasie powstania szkody nie zadziałał system zabezpieczenia mienia, za który udzielono zniżki składki, ustalone odszkodowanie zmniejsza się w takim procencie, o jaki udzielono zniżki składki.

§ 45

Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie w terminie wcześniejszym, to w przypadku ponownej szkody w tym samym mieniu, z kwoty ustalonego odszkodowania potrąca się część lub całą kwotę uprzednio wypłaconego odszkodowania odpowiednio do stopnia pokrycia się tych szkód.

§ 46

Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 42-45 niniejszych OWU) pomniejsza się o kwotę 100 zł w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie.

(3) Ubezpieczenie ruchomości domowych

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 47

1. Przedmiotem ubezpieczenia są ruchomości domowe, zdefiniowane w § 4 pkt 9) niniejszych OWU, znajdujące się w budynku mieszkalnym, mieszkaniu, budowlach lub w garażu wolnostojącym.
2. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia

§ 48

1. W zakresie podstawowym PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, zdefiniowanych w § 4 pkt 25)-41) niniejszych OWU, tj.: pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, gradu, zapadania się i osuwania się ziemi, lawiny, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, śniegu, dymu i sadzy, zalania, trzęsienia ziemi, powodzi i przepięcia. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą podwyższonej składki PTU S.A. może również ponosić odpowiedzialność za szkody spowodowane przez pożar, wybuch, upadek pojazdu powietrznego lub uderzenie pojazdu, które powstały w następstwie aktu terroru, zdefiniowanego w § 4 pkt 43) niniejszych OWU.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i po zaplaceniu dodatkowej składki PTU S.A. może rozszerzyć odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem poniższych zdarzeń, zdefiniowanych w § 4 pkt 42), 45), 46) niniejszych OWU, tj.:
 - 1) dewastacji,
 - 2) kradzieży z włamaniem,
 - 3) rabunku w miejscu ubezpieczenia,
 - 4) rabunku poza miejscem ubezpieczenia.
3. W szkodach w przedmiocie ubezpieczenia spowodowanych przepięciem, dewastacją lub rabunkiem poza miejscem ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. ograniczona jest do wysokości limitów określonych w § 51 ust. 1 niniejszych OWU.
4. W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z § 24 ust. 2 niniejszych OWU, ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie istniejące, zdefiniowane w § 4 pkt 18) niniejszych OWU, o ile mienie to było ubezpieczone przed rozpoczęciem prac budowlanych. Mienie istniejące jest objęte ochroną ubezpieczeniową jedynie w takim zakresie, w jakim było ubezpieczone przed rozpoczęciem prac budowlanych.

§ 49

W granicach sumy ubezpieczenia z zastrzeżeniem limitów, o których mowa w § 51 niniejszych OWU, PTU S.A. ponosi również

odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 54 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU.

Suma i system ubezpieczenia

§ 50

- Sumę ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w wartości rzeczywistej, zdefiniowanej w § 4 pkt 20) niniejszych OWU, z zastrzeżeniem § 53 ust. 2 i 3 niniejszych OWU.
- Sumy ubezpieczenia dla zakresów ubezpieczenia, o którym mowa w § 48 ust. 1 i 2 niniejszych OWU ustala Ubezpieczający odrębnie.
- Sumy ubezpieczenia ustalone są w ramach systemu na pierwsze ryzyko.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 51

- Odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę, ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości:
 - 3 000 zł – za szkodę w przedmiocie ubezpieczenia spowodowaną dewastacją,
 - 7 500 zł – za szkodę w przedmiocie ubezpieczenia spowodowaną przepięciem,
 - 300 zł – za szkodę w przedmiocie ubezpieczenia spowodowaną rabunkiem poza miejscem ubezpieczenia.
- W granicach sumy ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę jest ograniczona do:
 - 50% sumy ubezpieczenia za instrumenty muzyczne, sprzęt turystyczny oraz sportowy, wózki dziecięce i wózki inwalidzkie, sprzęt rehabilitacyjny,
 - 70% sumy ubezpieczenia za zmechanizowany sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, fotograficzny, komputerowy oraz pozostały sprzęt elektroniczny,
 - 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 2 000 zł, za wartości pieniężne, biżuterię, kosztowności oraz wyroby z metali szlachetnych, półszlachetnych i pereł,
 - 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 2 000 zł, za ruchomości domowe znajdujące się w garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego oraz pomieszczeniach przynależnych, z zastrzeżeniem ust. 5,
 - 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 2 000 zł, za ruchomości domowe znajdujące się w garażu wolnostojącym.
- Odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę ograniczona jest do limitów, określonych w ust. 1 i 2. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od wysokości limitów określonych w ust. 1, to górną gra-

nicą odpowiedzialności PTU S.A. za jedną szkodę jest suma ubezpieczenia.

- Jeżeli do szkody mają zastosowanie dwa limity odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1 i 2, odpowiedzialność PTU S.A. stanowi niższy z tych limitów.
- Jeżeli w budynku mieszkalnym lub mieszkaniu znajduje się przejście do pomieszczeń przynależnych lub do garażu stanowiącego część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, wtedy do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. nie stosuje się limitu, o którym mowa w ust. 2 pkt 4).

§ 52

- Uwzględniając wyłączenia odpowiedzialności określone w § 18, § 29 i § 41 niniejszych OWU, PTU S.A. ponadto nie odpowiada za szkody:
 - w sprzęcie elektronicznym spowodowane przepięciem, jeżeli sprzęt ten w chwili powstania szkody nie był podłączony do urządzenia przeciwprzepięciowego z bezpiecznikiem (np. tzw. „listwa przeciwprzepięciowa”) lub stabilizującego napięcia (np. tzw. „UPS”) – wyłączenie to dotyczy szkód w sprzęcie, w którym producent (dostawca) wymaga lub zaleca podłączenie sprzętu do tego typu urządzeń,
 - spowodowane przepięciem, jeżeli sprzęt zasilany prądem elektrycznym nie został podłączony do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie – wyłączenie to dotyczy szkód w sprzęcie, w którym producent (dostawca) wymaga lub zaleca podłączenie sprzętu do tego typu instalacji,
 - powstałe w przedmiotach, których ilość wskazuje na przeznaczenie handlowe,
 - powstałe w antenach zamontowanych na zewnątrz pomieszczeń,
 - powstałe w pojazdach mechanicznych, pojazdach wolnobieżnych, pojazdach powietrznych (w tym lotniach i motolotniach) i jednostkach pływających, a także w ich wyposażeniu, częściach zamiennych i zapasowych,
 - powstałe w wartościach pieniężnych, biżuterii, kosztownościach, dziełach sztuki, zbiorach kolekcjonerskich, wyrobach z metali szlachetnych i półszlachetnych oraz pereł, sprzęcie elektronicznym, fotograficznym i audiowizualnym, futrach i odzieży skórzanej (w tym butach), znajdujących się w pomieszczeniach przynależnych, garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, budowli lub w garażu wolnostojącym,
 - spowodowane powodzią lub zalaniem w przedmiotach ubezpieczenia znajdujących się w pomieszczeniach przynależnych, garażu stanowiącym część budynku mieszkalnego/wielomieszkaniowego, budowli lub garażu wolnostojącym, przechowywanych niżej niż 14 cm nad podłogą znajdującą się poniżej poziomu gruntu, chyba że zalanie mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
 - powstałe w akcjach, obligacjach, papierach wartościowych, kartach kredytowych lub płatniczych, dziełach sztuki, zbiorach kolekcjonerskich,
 - powstałe w aktach, dokumentach, rękopisach, w danych na nośnikach wszelkiego rodzaju i w nośnikach danych, prototypach i wszelkich modelach oraz w programach komputerowych.

2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
 - 1) złoto, srebro i platyna w złomie i w sztabach,
 - 2) broń wszelkiego rodzaju oraz trofea myśliwskie,
 - 3) paliwa napędowe,
 - 4) mienie wykorzystywane w działalności handlowej, usługowej i produkcyjnej,
 - 5) mienie znajdujące się na balkonach, tarasach lub loggiach.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 53

1. Wysokość szkody w ruchomościach domowych znajdujących się w budynku mieszkalnym, mieszkaniu, budowlu lub garażu wolnostojącym ustala się na podstawie cen zakupu lub naprawy z dnia ustalenia odszkodowania, po potrąceniu stopnia zużycia (wartość rzeczywista), z zastrzeżeniem ust. 2-6.
2. Wartość rzeczywiście w sprzęcie audiowizualnym oraz zmechanizowanym sprzęcie gospodarstwa domowego, sprzęcie komputerowym oraz pozostałym sprzęcie elektronicznym ustala się na podstawie średnich cen rynkowych, tj. cen obowiązujących na rynku wtórnym, najbardziej zbliżonym do miejsca powstania szkody (komisy lub inne podmioty specjalizujące się w obrocie sprzętem używanym).
3. Wysokość szkody w wartościach pieniężnych ustala się według wartości nominalnej. W przypadku waluty obcej wysokość szkody oblicza się w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania.
4. Wysokość szkody w biżuterii, kosztownościach oraz wyrobach z metali szlachetnych, półszlachetnych i pereł ustala się na podstawie cen zakupu lub naprawy.
5. W przypadku braku dokumentów potwierdzających zakup przedmiotów ubezpieczenia (faktura, paragon, karta gwarancyjna), do obliczenia wysokości szkody wg zasad, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, przyjmuje się cenę zakupu tego rodzaju mienia o najbardziej zbliżonych cechach, jednak o najniższych parametrach.
6. Wysokość szkody ustala się według średnich cen obowiązujących na terenie miejsca szkody.
7. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
8. Wysokość szkody ustala się w oparciu o roszczenia wniesione przez Ubezpieczającego.

§ 54

1. W granicach sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 51 niniejszych OWU, a także z zastrzeżeniem postanowień §§ 55-57 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:
 - 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 53 niniejszych OWU,
 - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do oko-

liczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,

- 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2)-3), dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia, jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.

§ 55

W wypadku stwierdzenia, iż w czasie powstania szkody nie zadziałał system zabezpieczenia mienia, za który udzielono zniżki składki, ustalone odszkodowanie zmniejsza się w takim procencie, o jaki udzielono zniżki składki.

§ 56

Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie w terminie wcześniejszym, to w przypadku ponownej szkody w tym samym mieniu, z kwoty ustalonego odszkodowania potrąca się część lub całą kwotę uprzednio wypłaconego odszkodowania odpowiednio do stopnia pokrycia się tych szkód.

§ 57

Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 53-56 niniejszych OWU) pomniejsza się o kwotę 100 zł w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie.

(4) Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 58

1. Przedmiotem ubezpieczenia objęta jest ustawowa odpowiedzialność cywilna deliktowa Ubezpieczającego za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną Poszkodowanemu czynem niedozwolonym, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, przy czym za:
 - 1) **czynności życia prywatnego** rozumie się w szczególności czynności związane z:
 - a) opieką nad małoletnimi dziećmi zamieszkałymi z Ubezpieczającym,
 - b) posiadaniem lub użytkowaniem budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli i garażu wolnostojącego określonych w umowie ubezpieczenia, w tym szkody powstałe w związku z eksploatacją urządzeń i instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
 - c) posiadaniem lub użytkowaniem ruchomości domowych i urządzeń gospodarstwa domowego,
 - d) posiadaniem lub użytkowaniem rowerów, wózków inwalidzkich bez napędu mechanicznego oraz sprzętu pływającego bez napędu mechanicznego, na własny użytek (tj. użytkowaniem łodzi wiosłowych, wiosłowych łodzi regatowych, kajaków wodnych, rowerów wodnych, desek surfingowych, pontonów oraz jachtów żaglowych o powierzchni pomiarowej żagli do 10 m²),
 - e) posiadaniem przez Ubezpieczającego zwierząt domowych, w tym również psów ras uznawanych za

- agresywne zgodnie z rozporządzeniem MSWiA w sprawie wykazu psów ras uznawanych za agresywne (Dz. U. z 2003 r., Nr 111, poz. 724 z późn. zm.), z zastrzeżeniem postanowień § 59 niniejszych OWU,
- f) określonymi na podstawie obowiązującego prawa obowiązkami Ubezpieczającego w stosunku do nieruchomości, objętych umową ubezpieczenia, a polegającymi na utrzymaniu w porządku i czystości nieruchomości lub terenów przylegających,
- 2) **szkodę na osobie** – uważa się szkodę będącą następstwem wypadku zaistniałego w okresie ubezpieczenia, powodującego uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć,
 - 3) **szkodę w mieniu** – uważa się szkodę będącą następstwem wypadku zaistniałego w okresie ubezpieczenia, powodującego uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy,
 - 4) **Poszkodowanego** – uważa się każdą osobę nie pozostającą w stosunku ubezpieczenia, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczający,
 - 5) **osobę bliską** – uważa się: małżonka, małżonkę, konkubinę, konkubenta, dzieci, rodziców, rodzeństwo, dziadków, wnuki, teściów, zięciów, synowe, ojczyma, macochę, pasierbów, przysposabiającego, przysposobionego, opiekuna/opiekunów posiadających tytuł prawny, osoby pozostające pod opieką,
 - 6) **wypadek ubezpieczeniowy** – uważa się zdarzenie mające miejsce w okresie ubezpieczenia będące bezpośrednią przyczyną powstania szkody/szkód na osobie lub w mieniu, za które PTU S.A. ponosi odpowiedzialność.
2. PTU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego oraz osoby bliskie pozostające z Ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, a także pomoc domową i opiekunki do dzieci, przyjęte przez Ubezpieczającego na podstawie pisemnej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej.
 3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą podwyższonej składki, PTU S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z eksploatacją urządzeń domowych, a także wyposażenia sieci wodociągowej – kanalizacyjnej, zdefiniowanej w stałych elementach wewnątrz (§ 4 pkt 8) niniejszych OWU), bez konieczności udowadniania Ubezpieczającemu winy.
 4. Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Centrali PTU S.A. i za opłatą podwyższonej składki, ochroną ubezpieczeniową może być objęta także odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego w związku z prowadzeniem prac budowlanych, o których mowa w § 4 pkt 11) niniejszych OWU, o ile odpowiedzialność cywilna objęta była ochroną ubezpieczeniową przed rozpoczęciem prac.
 5. Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Centrali PTU S.A. i za opłatą podwyższonej składki ochroną ubezpieczeniową może być objęta także odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego na terytorium Europy, z zastrzeżeniem § 61 ust. 1 pkt 16) niniejszych OWU.

§ 59

Z uwzględnieniem wyłączeń zawartych w § 18 i § 61 niniejszych OWU, z odpowiedzialności PTU S.A. wyłączone są ponadto szkody:

- 1) będące następstwem pogryzienia przez psa, jeżeli w chwili zdarzenia pies nie posiadał aktualnych i obowiązujących szczepień (wyłączenie dotyczy skutków prawdopodobieństwa lub przeniesienia choroby zakaźnej),
- 2) wyrządzone przez psa, który zgodnie z wolą osób, o których mowa w § 58 ust. 2 niniejszych OWU, przebywał poza budynkiem mieszkalnym lub mieszkaniem bez kagańca i nie był na smyczy,
- 3) związane z posiadaniem zwierząt utrzymywanych w celach handlowych lub hodowlanych,
- 4) związane z posiadaniem zwierząt egzotycznych.

Suma gwarancyjna

§ 60

1. Na wniosek Ubezpieczającego, strony ustalają sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. za wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, objęte zakresem ubezpieczenia, zaistniałe w okresie ubezpieczenia. Suma gwarancyjna nie może przekroczyć kwoty 200 000 zł.
2. PTU S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody określone w:
 - 1) § 58 ust. 3 niniejszych OWU, do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia,
 - 2) § 58 ust. 5 niniejszych OWU, do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia za wszystkie wypadki ubezpieczeniowe i do 25% sumy gwarancyjnej na jeden wypadek ubezpieczeniowy zaistniały w okresie ubezpieczenia.
3. Poza wypłatą należnego od Ubezpieczającego odszkodowania, PTU S.A. pokrywa także:
 - 1) uzasadnione i niezbędne koszty działań, mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu, chociażby działania te okazały się bezskuteczne,
 - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu z PTU S.A., w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
 - 3) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie prowadzonym na polecenie lub za zgodą PTU S.A.
4. Koszty, o których mowa w ust. 3 pkt 2)-3), nie są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej, z zastrzeżeniem, że PTU S.A. może ponosić za nie odpowiedzialność maksymalnie do wysokości 10% sumy gwarancyjnej za skutki wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 61

1. Uwzględniając wyłączenia odpowiedzialności określone w § 18, § 59 niniejszych OWU, PTU S.A. nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego, osoby pozostające z Ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, pomoc domową lub opiekunkę do dzieci – podczas wykonywania powierzonych czynności w gospodarstwie domowym,
 - 2) wyrządzone przez Ubezpieczającego, osoby pozostające z Ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, pomoc domową lub opiekunkę do dzieci – pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków psychotropowych lub innych środków odurzających,

- 3) wyrządzone osobom bliskim, zamieszkującym we wspólnym gospodarstwie z Ubezpieczającym, pomocy domowej lub opiekuńczej do dzieci,
 - 4) wynikające z wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej,
 - 5) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
 - 6) powstałe wskutek naruszenia dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, itp.,
 - 7) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych,
 - 8) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, planów, biżuterii, metali szlachetnych i półszlachetnych oraz wyrobów z tych metali i pereł, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki, a także wszelkich kart płatniczych i kredytowych wydawanych przez banki,
 - 9) w rzeczach ruchomych, w tym w pojazdach mechanicznych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania lub innej umowy cywilnoprawnej,
 - 10) wyrządzone w związku z wyczynowym uprawianiem sportów, jak również amatorskim uprawianiem sportów wysokiego ryzyka, zdefiniowanych w § 78 pkt 6)-7) niniejszych OWU,
 - 11) powstałe w związku z korzystaniem ze sprzętu wodnego, innego niż określony w § 58 ust. 1 pkt 1) ppkt d) niniejszych OWU,
 - 12) wynikłe z posiadania broni palnej oraz uczestnictwa w polowaniach,
 - 13) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych i wirusa HIV, a w odniesieniu do pozostających pod opieką Ubezpieczającego zwierząt domowych – chorób zakaźnych,
 - 14) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazu, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, wstrząsów, hałasu oraz tworzenie się grzyba,
 - 15) związane z prowadzeniem prac budowlanych, z zastrzeżeniem § 58 ust. 4 niniejszych OWU,
 - 16) powstałe na terytorium Wielkiej Brytanii i Irlandii,
 - 17) wynikające z działania oraz awarii instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej oraz centralnego ogrzewania, stanowiących część wspólną nieruchomości, w której znajduje się ubezpieczone mieszkanie.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczający jest właścicielem budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli lub garażu wolnostojącego, PTU S.A. nie odpowiada ponadto za szkody:
 - 1) na osobie lub w mieniu użytkującego budynek mieszkalny, mieszkanie, budowlę lub garaż wolnostojący na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej umowy cywilnoprawnej,
 - 2) w takim zakresie, w jakim za szkodę odpowiada użytkujący budynek mieszkalny, mieszkanie, budowlę lub garaż wolnostojący na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej umowy cywilnoprawnej.
 3. W przypadku, gdy Ubezpieczającym jest osoba użytkująca budynek mieszkalny, mieszkanie, budowlę lub garaż wolnostojący na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej umowy cywilnoprawnej, PTU S.A. nie odpowiada

za szkody:

- 1) na osobie lub w mieniu właściciela budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli lub garażu wolnostojącego,
 - 2) w takim zakresie, w jakim za szkodę odpowiedzialny jest właściciel budynku mieszkalnego, mieszkania, budowli lub garażu wolnostojącego.
4. Ubezpieczający nie może uznać lub zaspokoić roszczenia Poszkodowanego bez uprzedniej, pisemnej zgody PTU S.A. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczającego roszczenia Poszkodowanego bez wymaganej pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność PTU S.A.

Ustalenie wysokości odszkodowania

§ 62

1. PTU S.A. ustala wysokość należnego odszkodowania według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, z uwzględnieniem zapisów niniejszych OWU oraz postanowień dodatkowych lub odmiennych, o ile strony wprowadziły je do umowy ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie zniesiono franszyzy, ustalone odszkodowanie za każdą szkodę w mieniu pomniejszane jest o kwotę 100 zł.
3. W przypadku szkód powstałych w związku z eksploatacją urządzeń domowych, a także instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania, nie stosuje się franszyzy, określonej w ust. 2.

(5) Ubezpieczenie assistance

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 63

Przedmiotem ubezpieczenia są koszty związane z udzieleniem natychmiastowej pomocy w miejscu ubezpieczenia, organizowanej przez PTU S.A. za pośrednictwem CENTRUM ASSISTANCE polegającej na świadczeniu usług określonych w § 64 niniejszych OWU.

Zakres ubezpieczenia

§ 64

1. W przypadku ubezpieczenia stałych elementów wnętrz w zakresie, określonym w § 37 ust. 1 i 2 niniejszych OWU, ubezpieczenie kosztów udzielenia natychmiastowej pomocy za pośrednictwem CENTRUM ASSISTANCE, obejmuje pomoc interwencyjną:
 - 1) hydraulika w sytuacjach nie zamierzonego i nie kontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej na skutek awarii tych urządzeń oraz cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, o ile spełniono warunek określony w § 3 ust. 3 pkt 2) niniejszych OWU,
 - 2) ślusarza w przypadku uszkodzenia zamków w drzwiach zewnętrznych, w wyniku dewastacji, włamania lub rabunku, o ile spełniono warunek określony w § 3 ust. 3 pkt 2) niniejszych OWU.
2. W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z § 24 ust. 2 niniejszych OWU, ochroną ubezpieczeniową

objęte jest mienie istniejące zdefiniowane w § 4 pkt 18) niniejszych OWU, o ile mienie to było ubezpieczone przed rozpoczęciem prac budowlanych w zakresie określonym w § 37 ust. 1 i 2 niniejszych OWU.

3. Pomoc interwencyjna polega na zorganizowaniu usług oraz dojazdu specjalisty odpowiedniego ze względu na rodzaj szkody oraz pokryciu kosztów robocizny (bez kosztów materiałów).
4. PTU S.A. zobowiązuje się do zorganizowania natychmiastowej pomocy w budynku mieszkalnym lub w mieszkaniu w ciągu 6 godzin od momentu zgłoszenia zdarzenia do CENTRUM ASSISTANCE.

Suma ubezpieczenia

§ 65

Suma ubezpieczenia za wszystkie czynności związane z udzieleniem natychmiastowej pomocy w ramach ubezpieczenia assistance wynosi 600 zł.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 66

1. PTU S.A. nie odpowiada za:
 - 1) szkody związane z rozłączeniem lub przerwą w funkcjonowaniu urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, do których naprawy zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator zarządzający obiektem,
 - 2) jakość i sposób wykonania usługi przez wezwanych specjalistów,
 - 3) nieudzielenie pomocy z przyczyn niezależnych od PTU S.A. lub CENBTRUM ASSISTANCE,
 - 4) szkody powstałe w okolicznościach określonych w § 18 ust. 1 pkt 1)-6), § 29 pkt 1)-5), 7), 9) - 10), 12), 15)-16) oraz w § 41 niniejszych OWU.
2. PTU S.A. nie zwraca kosztów poniesionych samodzielnie przez Ubezpieczającego, nawet jeśli są one objęte zakresem ubezpieczenia, a ich wysokość mieści się w granicach sumy ubezpieczenia, o której mowa w § 65 niniejszych OWU.

§ 67

W przypadku zaistnienia zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia assistance należy skontaktować się z CENTRUM ASSISTANCE pod numerem telefonu wskazanym w polisie.

(6) Ubezpieczenie nagrobków

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 68

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest nagrobek, zdefiniowany w § 4 pkt 10) niniejszych OWU.
2. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia

§ 69

1. W zakresie podstawowym PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, zdefiniowanych w § 4 pkt 25)-26), 28)-30), 33)-35), 39)-40), 42) niniejszych OWU, tj.: pożaru, uderzenia pioruna, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, gradu, lawiny, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, trzęsienia ziemi, powodzi i dewastacji.
2. W szkodach w przedmiocie ubezpieczenia spowodowanych dewastacją odpowiedzialność PTU S.A. ograniczona jest do wysokości limitu określonego w § 72 niniejszych OWU.

§ 70

W granicach sumy ubezpieczenia oraz z zastrzeżeniem limitu, o którym mowa w § 72 niniejszych OWU, PTU S.A. ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 75 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU.

Suma i system ubezpieczenia

§ 71

1. Sumę ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia ustala Ubezpieczający, na podstawie jednej wybranej wartości, zdefiniowanej w § 4 pkt 15)-16) niniejszych OWU, tj.:
 - 1) odtworzeniowej (nowej),
 - 2) rzeczywistej.
2. Suma ubezpieczenia ustalana jest w ramach systemu na pierwsze ryzyko.

Ograniczenia i wyłączenia dodatkowe

§ 72

W granicy sumy ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę powstałą w przedmiocie ubezpieczenia na skutek dewastacji ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 40% sumy ubezpieczenia, ustalonej zgodnie z § 71 niniejszych OWU.

§ 73

PTU S.A. nie odpowiada za szkody określone w § 18 oraz w § 29 pkt 1), 5), 7), 9), 11)-13) oraz 16)-18) niniejszych OWU.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 74

1. Wysokość szkody w przedmiocie ubezpieczenia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym wysokość szkody ustala się według kosztów odbudo-

wy lub naprawy w miejscu ubezpieczenia, uwzględniając rodzaj mienia, a także jego wymiary, konstrukcję i zastosowane materiały, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego, jeżeli przedmiot ubezpieczenia został przyjęty do ubezpieczenia w wartości rzeczywistej.

2. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
3. Wysokość szkody ustala się w oparciu o roszczenia wniesione przez Ubezpieczającego.

§ 75

1. W granicach sumy ubezpieczenia oraz limitu odpowiedzialności, o którym mowa w § 72 niniejszych OWU, a także z zastrzeżeniem postanowień §§ 76-77 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:

- 1) uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 74 niniejszych OWU,
 - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2)-3), dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia, jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.

§ 76

Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie w terminie wcześniejszym, to w przypadku ponownej szkody w tym samym mieniu, z kwoty ustalonego odszkodowania potrąca się część lub całą kwotę uprzednio wypłaconego odszkodowania odpowiednio do stopnia pokrycia się tych szkód.

§ 77

Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 74-76 niniejszych OWU) pomniejsza się o kwotę 100 zł w każdym z przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie.

(7) Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

Definicje

§ 78

Poniżej objaśniono pojęcia odnoszące się do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków:

- 1) **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia na wypadek śmierci osoby objętej ochroną ubezpieczeniową; jeżeli nie wskazano Uprawnionego, świadczenie zostaje wypłacone członkom rodziny zmarłego w następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom, pozostałym spadkobiercom w kolejności wynikającej z dziedziczenia ustawowego,

- 2) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego osoba objęta ochroną ubezpieczeniową, niezależnie od swojej woli, doznała stałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarła,
- 3) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – naruszenie sprawności organizmu polegające na trwałym i nie rokującym poprawy stanu zdrowia uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia,
- 4) **„tabela norm procentowego uszczerbku na zdrowiu”** – wykaz uszkodzeń powodujących trwały uszczerbek na zdrowiu oraz odpowiadający mu procentowy przedział uszczerbku na zdrowiu przysługujący za dany uszczerbek; uszczerbek na zdrowiu ustalany jest według „tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu” obowiązującej w PTU S.A. w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia; tabela jest dostępna do wglądu w każdej jednostce organizacyjnej PTU S.A.,
- 5) **dzienne świadczenie szpitalne** – świadczenie przysługujące w przypadku trwającego co najmniej 1 pełną dobę pobytu osoby objętej ochroną ubezpieczeniową w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku, którego następstwa są objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych OWU,
- 6) **wyczynowe uprawianie sportu** – wykonywanie czynności związanych z kulturą fizyczną, ukierunkowane na osiągnięcie wyników sportowych lub jakichkolwiek dochodów (zawodowe uprawianie sportu); nie uznaje się za wyczynowe uprawianie sportu udziału w sekcjach i klubach szkolnych, w których zrzeszone są dzieci i młodzież do 18 roku życia,
- 7) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty motorowodne, motorowe, paralotniarstwo i lotniarstwo, nurkowanie przy użyciu specjalistycznego sprzętu, alpinizm, jumping, skoki bungee, rafting, myślistwo, skoki spadochronowe.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 79

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków mających miejsce w okresie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte osoby zgłoszone do ubezpieczenia, które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 65 lat, zamieszkałe na stałe w budynku mieszkalnym lub mieszkaniu stanowiącym przedmiot ubezpieczenia, na podstawie niniejszych OWU.

Zakres ubezpieczenia

§ 80

W ramach zawartej umowy ubezpieczenia, PTU S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej całodobowo.

§ 81

1. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków może być zawarte w wariantach:
 - 1) STANDARD lub
 - 2) LUX.
2. Ubezpieczenie w wariantach STANDARD obejmuje:
 - 1) świadczenie z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków, powodujących trwały uszczerbek na zdrowiu określony na podstawie „tabeli świadczeń” zawartej w § 84 ust. 3 pkt 1) niniejszych OWU,

- 2) świadczenie z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku w wysokości 50% sumy ubezpieczenia,
- 3) dzienne świadczenie szpitalne.
3. Ubezpieczenie w wariantcie LUX obejmuje:
 - 1) świadczenie z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków, powodujących trwałe uszczerbek na zdrowiu określony na podstawie „tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu”,
 - 2) świadczenie z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku w wysokości 100% sumy ubezpieczenia,
 - 3) dzienne świadczenie szpitalne.
4. Jeżeli ubezpieczenie zawierane jest na rzecz kilku osób, wybrany wariant ubezpieczenia stosuje się wobec wszystkich osób objętych umową ubezpieczenia.

Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności

§ 82

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków doznane:
 - 1) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przestępstwa, samobójstwa lub samookaleczenia,
 - 2) wskutek prowadzenia przez osobę objętą ochroną ubezpieczeniową pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu,
 - 3) wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju petardami, środkami pirotechnicznymi i innymi podobnie działającymi środkami,
 - 4) w związku z wyczynowym uprawianiem sportu lub sportu wysokiego ryzyka.
2. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych, także tych, które powstały w sposób nagły,
 - 2) uszkodzeń ciała spowodowanych leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, przez kogo były wykonywane, chyba że chodziło o leczenie bezpośrednich następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 3) nieszczęśliwych wypadków powstałych wskutek pozostawiania osoby objętej ubezpieczeniem w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych albo innych środków odurzających.
3. W odniesieniu do dziennego świadczenia szpitalnego ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pobytu we wszelkiego rodzaju sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych, ośrodkach rehabilitacyjnych, domach opieki lub hospicjach.

Suma ubezpieczenia

§ 83

1. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określana jest w umowie ubezpieczenia na wniosek Ubezpieczającego w wysokości: 5 000 zł, 10 000 zł albo 15 000 zł.
2. Suma ubezpieczenia dziennego świadczenia szpitalnego wynosi 900 zł.
3. Sumy ubezpieczenia stanowią górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. w stosunku do każdej osoby objętej ubezpieczeniem.

Ustalenie wysokości odszkodowania/świadczenia

§ 84

1. Jeżeli osoba objęta ochroną ubezpieczeniową doznała 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu, PTU S.A. wypłaca świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Jeżeli osoba objęta ochroną ubezpieczeniową doznała częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu, PTU S.A. wypłaca świadczenie w wysokości 1% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent uszczerbku na zdrowiu.
3. Świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu PTU S.A. wypłaca:
 - 1) w wariantcie STANDARD zgodnie z poniższą tabelą świadczeń:

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu		
	Całkowita utrata wzroku		
w obu oczach	100		
w jednym oku wraz z utratą oka	40		
w jednym oku bez utraty oka	35		
Całkowita utrata słuchu			
w obu uszach	60		
w jednym uchu	15		
całkowita utrata małżowiny	15		
Całkowita utrata mowy			
	100		
Całkowita utrata kończyny górnej		Prawa	Lewa
w barku	65	65	
w obrębie ramienia	50	40	
w obrębie przedramienia	40	30	
w nadgarstku	40	30	
Całkowita utrata			
kciuka	20	15	
palca wskazującego	15	10	
innego palca	5	5	
Całkowita utrata kończyny dolnej			
w stawie biodrowym	70		
na wysokości uda	60		
na poziomie stawu kolanowego	50		
w obrębie podudzia	40		
utrata stopy	40		
utrata obu stóp	70		
Całkowita utrata			
długiego palca	5		
innego palca	2		

Unieruchomienie gipsowe lub stabilizacyjne		
Kończyna górna	Prawa	Lewa
bark (staw ramieniowo-łopatkowy, obojczyk)	5	3
ramię	5	3
staw łokciowy	4	2
przedramię (kość promieniowa i łokciowa)	4	2
nadgarstek	4	3
I kość śródreżca i kciuk	4	3
palec wskazujący i II kość śródreżca	3	2
palec III-V i odpowiednie kości śródreżca	2	1
Kończyna dolna		
staw biodrowy	7	
udo	6	
kolano	5	
podudzie (kość piszczelowa i strzałkowa)	5	
staw skokowy	3	
stawy stopy i palce stóp	2	
Kręgosłup		
szyjny	5	
piersiowy	7	
lędźwiowo-krzyżowy	7	

- 2) w wariantcie LUX z tytułu uszczerbku na zdrowiu określonego zgodnie z „tabelą norm procentowego uszczerbku na zdrowiu”.
4. Świadczenie z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest:
- 1) w wariantcie STANDARD – w wysokości 50% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 2) w wariantcie LUX – w wysokości 100% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. Dzielne świadczenie szpitalne wypłacane jest w wysokości 10 zł za każdy dzień pobytu w szpitalu, łącznie nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia dziennego świadczenia szpitalnego.

§ 85

Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku przysługuje w:

- 1) wariantcie STANDARD – po przedstawieniu dokumentów medycznych potwierdzających uszczerbek na zdrowiu określony w tabeli świadczeń zawartej w § 84 ust. 3 pkt 1) niniejszych OWU,
- 2) wariantcie LUX – po określeniu przez lekarza orzecznika powołanego przez PTU S.A. stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest w trybie uproszczonym, na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych bez badania osoby objętej ubezpieczeniem przez lekarza orzecznika.

§ 86

1. Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.
2. Przy ustalaniu trwałego uszczerbku na zdrowiu nie uwzględnia się wpływu oraz konsekwencji nieszczęśliwego wypadku na wykonywanie zawodu.

3. W przypadku kumulowania się stopnia uszczerbku na zdrowiu, jego maksymalna wysokość nie może przekroczyć 100% uszczerbku na zdrowiu.
4. Stopień uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia łącznie z leczeniem rehabilitacyjnym, nie później jednak niż w 24 miesiącu od dnia wypadku.
5. Przy ustaleniu trwałego uszczerbku na zdrowiu nie zalicza się do następstw nieszczęśliwego wypadku wcześniejszej utraty bądź uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje były upośledzone przed wypadkiem. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy pomiędzy stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem trwałego uszczerbku istniejącym bezpośrednio przed wypadkiem.
6. Jeżeli osoba objęta ochroną ubezpieczeniową otrzymała świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, a następnie zmarła na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym potrąca się uprzednio wypłacone świadczenie.
7. Jeżeli osoba objęta ochroną ubezpieczeniową zmarła przed ustaleniem stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem wypadku, świadczenie za wypadek ustala się według przypuszczalnego, określonego przez lekarzy orzeczników PTU S.A. stopnia uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie w takim przypadku otrzymuje osoba Uprawniona.
8. PTU S.A. zastrzega sobie prawo, a Ubezpieczający wyraża na to zgodę, że dokumenty dostarczone do PTU S.A. będą weryfikowane przez PTU S.A. oraz PTU S.A. zasięgać będzie opinii lekarzy orzeczników PTU S.A.

Obowiązki Ubezpieczającego

§ 87

1. W razie zaistnienia nieszczęśliwego wypadku osoba objęta ochroną ubezpieczeniową jest obowiązana:
 - 1) dążyć do złagodzenia skutków nieszczęśliwego wypadku, a w szczególności niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i wskazanemu leczeniu,
 - 2) w terminie 7 dni po zaistnieniu nieszczęśliwego wypadku powiadomić PTU S.A. o powstaniu szkody, chyba że wskutek wypadku nie można było tego uczynić – w takiej sytuacji powinna to uczynić w terminie 14 dni od ustąpienia przyczyny niezgłoszenia szkody,
 - 3) uzyskać dokumentację lekarską oraz dostarczyć dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności roszczenia i wysokości świadczeń,
 - 4) umożliwić PTU S.A. zasięgnięcie informacji u lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę lekarską nad osobą objętą ochroną ubezpieczeniową, zwalniając ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej poprzez własnoręczne podpisanie oświadczenia przy zgłaszaniu szkody,
 - 5) na zlecenie PTU S.A. poddać się badaniu przez lekarza orzecznika wskazanego przez PTU S.A., celem ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu.
2. W przypadku śmierci osoby objętej ochroną ubezpieczeniową obowiązki określone w ust. 1 pkt 2)-3) obciążają Upraw-

- nionego, który ponadto zobowiązany jest dostarczyć urzędowy odpis aktu zgonu.
3. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 1, PTU S.A. odmawia przyznania świadczenia jeżeli uniemożliwiło to ustalenie przyczyny, okoliczności, przebiegu lub rozmiaru szkody.

DZIAŁ IV

Postanowienia końcowe

§ 88

1. PTU S.A. zastrzega sobie prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie PTU S.A. zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskało o Ubezpieczającym lub o jego działalności.
2. Wszelkie skargi, wnioski i zażalenia zgłaszane przez Ubezpieczającego, Poszkodowanego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, rozpatrywane są przez Dyrektora Oddziału PTU S.A. w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi, wniosku lub zażalenia.
3. Jeżeli Ubezpieczający, Poszkodowany lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się ze stanowiskiem zajęтым przez Dyrektora, może za jego pośrednictwem skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez właściwą jednostkę organizacyjną Centrali PTU S.A.

Prezes Zarządu

Witold Kurzępa

Wiceprezes Zarządu

dr Władysław Wojciech Mogiński

4. Właściwa jednostka organizacyjna Centrali PTU S.A. zajmuje stanowisko, w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
5. Ubezpieczającemu, Poszkodowanemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia może być wytoczone albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Poszkodowanego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
7. PTU S.A. ma obowiązek udostępnić osobom określonym w ust. 3 informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. lub wysokości odszkodowania/świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PTU S.A. udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PTU S.A. Opłata za sporządzenie kserokopii jest pobierana zgodnie z cennikiem obowiązującym w PTU S.A.

§ 89

1. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 41/07 z dnia 07.05.2007 r. oraz zmienione załącznikiem nr 8 do Uchwały Zarządu PTU S.A. nr 61/07 z dnia 01.08.2007 r.
2. Niniejsze OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od dnia 10.08.2007 r.

Klauzula nr 1 do OWU ALFA

Budynek mieszkalny, budowla oraz garaż wolnostojący w budowie

1. Zachowując postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia ALFA (zwanymi dalej OWU ALFA), Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (zwane dalej PTU S.A.) obejmuje ochroną ubezpieczeniową inwestycję budowlaną.
2. Niniejsza klauzula ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy PTU S.A. a osobami fizycznymi realizującymi inwestycję budowlaną w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia.
3. Pojęcia użyte w niniejszej klauzuli oznaczają:
 - 1) **inwestycja budowlana** – budowa budynku mieszkalnego, garażu wolnostojącego lub budowli znajdujących się w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, prowadzona zgodnie z prawem budowlanym na podstawie ważnego pozwolenia na budowę i przeznaczona wyłącznie do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych,
 - 2) **wartość odtworzeniowa końcowa** – wartość inwestycji budowlanej w ostatnim dniu umowy ubezpieczenia, ustalona zgodnie z deklaracją Ubezpieczającego na podstawie kosztorysu budowlanego.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być inwestycja budowlana polegająca na budowie:
 - 1) budynku mieszkalnego, zdefiniowanego w § 4 pkt 2) OWU ALFA, wraz ze stałymi elementami wewnątrz, zdefiniowanymi w § 4 pkt 8) OWU ALFA,
 - 2) garażu wolnostojącego, zdefiniowanego w § 4 pkt 6) OWU ALFA,
 - 3) budowli, zdefiniowanej w § 4 pkt 7) OWU ALFA.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia obejmującej ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) garaż wolnostojący w budowie – możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego w budowie lub ubezpieczenia budynku mieszkalnego na podstawie OWU ALFA,
 - 2) budowlę w budowie – możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego w budowie lub ubezpieczenia budynku mieszkalnego na podstawie OWU ALFA.
6. PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia, zdefiniowanych § 4 pkt 25)-37), pkt 38) ppkt f)-g) oraz 39)-42) OWU ALFA, tj. pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, gradu, zapadania się i osuwania się ziemi, lawiny, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, śniegu, dymu i sadzy, zalania wskutek działania wody pochodzącej z opadów atmosferycznych oraz deszczu nawalnego pod warunkiem ukończenia pokrycia dachu, trzęsienia ziemi, powodzi, przepięcia i dewastacji.
7. Suma ubezpieczenia dla inwestycji budowlanej polegającej na budowie budynku mieszkalnego, powinna odpowiadać łącznej wartości budynku mieszkalnego wraz z wartością stałych elementów wewnątrz w tym budynku.
8. Sumę ubezpieczenia dla inwestycji budowlanej polegającej na budowie budynku mieszkalnego, garażu wolnostojącego lub budowli Ubezpieczający ustala na podstawie wartości odtworzeniowej końcowej, zdefiniowanej w ust. 3 pkt 2) niniejszej klauzuli.
9. Suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia ustalona jest odrębnie, w oparciu o system sum stałych.
10. W granicy sumy ubezpieczenia odpowiedzialność PTU S.A. za jedną szkodę powstałą w przedmiocie ubezpieczenia na skutek:
 - 1) przepięcia – ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 10 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia,
 - 2) dewastacji – ogranicza się do limitu odpowiedzialności w wysokości 10 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia.
11. Składka minimalna wynosi 300 zł.
12. W niniejszej klauzuli nie znajdują zastosowania tylko postanowienia § 28, § 35 oraz § 40, § 46 OWU ALFA. Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej to ustalone odszkodowanie za każde zdarzenie objęte umową ubezpieczenia pomniejsza się o kwotę 300 zł.
13. W sprawach niuregulowanych w treści niniejszej klauzuli mają zastosowanie wszelkie ustalenia i postanowienia zawarte w OWU ALFA zatwierdzone Uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 41/07 z dnia 07.05.2007 r. oraz zmienione załącznikiem nr 8 do Uchwały Zarządu PTU S.A. nr 61/07 z dnia 01.08.2007 r.

Koszty ochrony prawnej

1. Zachowując postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia ALFA (zwanych dalej OWU ALFA), Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (zwane dalej PTU S.A.) obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty ochrony prawnej powstałe w związku z czynnościami życia prywatnego określonymi w § 58 OWU ALFA, poniesione przez Ubezpieczającego oraz przez osoby bliskie pozostające z Ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym w celu ochrony swoich praw w postępowaniu przed polskimi sądami prowadzonym z ich udziałem w charakterze pozwanych, podejrzanych, oskarżonych lub obwinionych.
 2. Zawarcie umowy ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej możliwe jest pod warunkiem ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub mieszkania, stałych elementów wewnątrz budynku mieszkalnego/mieszkania, ruchomości domowych, odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym na podstawie OWU ALFA.
 3. Ochroną ubezpieczeniową objęte są:
 - 1) koszty porad, opinii oraz konsultacji udzielanych przez podmioty, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa są uprawnione do świadczenia pomocy prawnej,
 - 2) koszty uzyskania dokumentów, materiałów i innych środków dowodowych, niezbędnych dla skutecznej ochrony prawnej, w przypadku gdy PTU S.A. wyrazi na to zgodę,
 - 3) koszty postępowania przed sądami powszechnymi i polubownymi oraz organami orzekającymi, niezbędne do podjęcia ochrony,
 - 4) koszty adwokackie lub koszty innego zastępstwa procesowego,
 - 5) koszty ochrony w postępowaniu karnym lub w sprawach o wykroczenia.
 4. PTU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty ochrony prawnej, poniesione w postępowaniu wszczętym w trakcie trwania umowy ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 5. Za datę wszczęcia postępowania uważa się chwilę, w której właściwy organ podjął pierwszą czynność wobec Ubezpieczającego w danej sprawie.
 6. W postępowaniu karnym ochroną ubezpieczeniową, objęte są wyłącznie czyny nieumyślne. W przypadku, gdy w prawomocnym orzeczeniu sądowym zostanie stwierdzona wina umyślna, PTU S.A. przysługuje roszczenie regresowe do Ubezpieczającego o zwrot uprzednio wypłaconych odszkodowań/świadczeń.
 7. PTU S.A. nie refunduje kosztów ochrony prawnej:
 - 1) związanych z wykonywanym zawodem lub prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - 2) będących następstwem zdarzeń powstałych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a także po jej zawarciu, jeśli Ubezpieczający rozpoczął działania w kierunku ochrony swoich praw przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
 - 3) poniesionych przez Ubezpieczającego w związku z ochroną przed roszczeniami osób bliskich pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, a także przed roszczeniami ze strony pomocy domowej oraz opiekunek do dzieci,
 - 4) z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego,
 - 5) z zakresu prawa podatkowego, prawa karnoskarbowego, celnego, a także innych podatków publicznoprawnych oraz opłat manipulacyjnych,
 - 6) z zakresu prawa prasowego i ochrony danych osobowych,
 - 7) wynikających z praw rzeczowych na nieruchomościach,
 - 8) wynikających ze stosunku najmu, dzierżawy, użytkowania i innych podobnych stosunków prawnych związanych z korzystaniem z nieruchomości,
 - 9) poniesionych przed wszczęciem postępowania przygotowawczego karnego,
 - 10) poniesionych w związku z działalnością polityczną i związkową,
 - 11) powstałych w związku z posiadaniem i użytkowaniem pojazdów mechanicznych,
 - 12) poniesionych w celu przeprowadzania dowodów niedopuszczonych, nieprzydatnych do stwierdzenia danej okoliczności lub jej udowodnienia, nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albo okoliczności już udowodnionych zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy,
 - 13) pokrywanych z innych umów ubezpieczenia,
 - 14) związanych z umowami o pracę.
8. Górną granicą odpowiedzialności PTU S.A. jest suma gwarancyjna w wysokości 5 000 zł określana na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
 9. W przypadku zaistnienia zdarzenia, które skutkować może koniecznością skorzystania przez Ubezpieczającego z ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczający zobowiązany jest uprzednio (przed poniesieniem kosztów):
 - 1) pisemnego poinformowania właściwego Oddziału PTU S.A. o okolicznościach związanych z powstaniem zdarzenia nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od momentu uzyskania informacji o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową,
 - 2) przekazania wszystkich dokumentów oraz korespondencji związanej z zaistniałym zdarzeniem, a także na wniosek PTU S.A. przekazania wszelkich dowodów związanych z zaistniałym zdarzeniem,
 - 3) uzyskania pisemnej zgody PTU S.A. na ponoszenie kosztów wymienionych w ust. 2.
 10. PTU S.A. refunduje udokumentowane koszty ochrony prawnej, potwierdzone przez Ubezpieczającego fakturami wystawionymi przez podmiot wyspecjalizowany w świadczeniu usług ochrony prawnej.
 11. W sprawach nieuregulowanych w treści niniejszej Klauzuli mają zastosowanie wszelkie ustalenia i postanowienia zawarte w OWU ALFA zatwierdzone Uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 41/07 z dnia 07.05.2007 r. oraz zmienione załącznikiem nr 8 do Uchwały Zarządu PTU S.A. nr 61/07 z dnia 01.08.2007 r.

